

RIKSDAGENS SVAR 114/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om posttjänster

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om posttjänster (RP 100/2001 rd).

Beredning i utskott

Trafikutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (TrUB 9/2001 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om posttjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 6 april 2001 om posttjänster (313/2001) 13 § 2 mom., 14 § 2 mom., 17 § 3 mom., 18 §, 23 § 1 mom., 24 § 4 mom., 27 § 3 mom., 28 § 3 mom., 30 § 2 mom., 31 och 32 §, 33 § 1 och 2 mom., 37—39 § och 42 § 2 mom., samt

fogas till lagen ett nytt 5 a kap. och en ny 38 a § som följer:

13 §

Undantag från insamlings- och utdelningstäthet

Postföretagen skall varje år tillställa Kommunikationsverket en utredning om antalet hushåll som avses i 1 mom. Begränsningen kan i hela landet omfatta högst 300 hushåll. Kommunikationsverket skall vid behov avgöra vilka hushåll som omfattas av det undantag som gjorts från insamlings- och utdelningstätheten.

14 §

Utdelningsplaner och utdelningsavtal

Kommunikationsverket meddelar vid behov mera detaljerade allmänna anvisningar om placeringen av anordningar och mindre konstruktioner för mottagning och utdelning av brevförändelser.

17 §

Rätten att öppna försändelser

— — — — —
Ett postpaket får, i närvaro av en annan person, öppnas av en person som Kommunikationsverket har bemyndigat för denna uppgift. Innehållet i ett öppnat postpaket får inte granskas mera än vad som är nödvändigt med beaktande av orsaken till att det öppnas. På ett öppnat postpaket skall göras anteckningar som bestäms av Kommunikationsverket. Om öppnandet skall sättas upp ett protokoll som skall undertecknas av dem som har deltagit i öppnandet och tillställas Kommunikationsverket. På en person som är anställd hos ett postföretag tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar då han eller hon utför uppgifter som nämns i denna paragraf.

18 §

Utredning av mottagaren

Ett postföretag skall försöka reda ut vem som är den rätta mottagaren av en försändelse som sannolikt är avsedd att vara personlig. Om det trots försök inte går att få reda på mottagaren, skall försändelsen returneras till avsändaren. Om det inte går att få reda på någondera, skall postföretaget omedelbart sända försändelsen till Kommunikationsverket för behandling. En postförsändelse vars innehåll sannolikt är förskämt får dock förstöras. Ett postföretag är dock inte skyldigt att sända sådana öppna försändelser till Kommunikationsverket som det uppenbarligen inte går att hitta uppgifter på som främjar utredandet av avsändaren eller mottagaren.

En försändelse som mottagaren inte har velat ta emot returneras till avsändaren.

Ett postföretag får förstöra andra postförsändelser än sådana som sannolikt är avsedda att vara personliga, när de inte kan frambefordras till mottagaren eller denna inte har velat ta emot dem och när postföretaget inte har kommit överens med avsändaren om returnering av försändelserna.

23 §

Beslut av kommunens byggnadstillsynsmyndighet om placering av postlådor samt ersättningskyldighet

Om parterna inte kommer överens om hur postlådorna skall placeras, bestämmer kommunens byggnadstillsynsmyndighet detta med beaktande av hur platsen i fråga används i övrigt och vilka krav en ändamålsenlig postverksamhet ställer. I avgörandet skall kommunens byggnadstillsynsmyndighet också beakta de allmänna anvisningar som Kommunikationsverket har meddelat med stöd av 14 §.

24 §

Leveransvillkor

— — — — —
Innan ett postföretag tar i bruk de leveransvillkor som är avsedda för hushållen, skall de tillställas Kommunikationsverket för godkännande. Kommunikationsverket avgör saken efter att ha mottagit konsumentombudsmannens tillstyrkande ställningstagande. Kunderna skall informeras om nya leveransvillkor minst en månad innan de träder i kraft.

27 §

Kostnadsredovisning

— — — — —
Den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster skall tillställa Kommunikationsverket beskrivningar av redovisningssystemen.

28 §

Samarbetsplikt

— — — — —
Avtalsvillkoren mellan postföretagen skall vara opartiska och rimliga. Ett avtal skall innehålla överlåtelsevillkoren och grunderna för prissättningen. I avtalet skall de kvalitetskrav som föreskrivs i denna lag iakttas. Postföretaget

skall sända avtalet till Kommunikationsverket som anses ha godkänt avtalet, om det inte har meddelat något annat inom en månad efter mottagandet av avtalet. Om Kommunikationsverket anser att avtalet inte uppfyller de krav som föreskrivs i detta moment eller på något annat ställe i lagen, kan Kommunikationsverket sätta ut en rimlig tid inom vilken avtalet skall ändras.

30 §

Allmän styrning, utveckling och tillsyn

— — — — —
Kommunikationsverket skall utöva tillsyn över att denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den iaktas. Kommunikationsverket skall varje år publicera en berättelse över hur de kvalitetsnormer som anges i 5 § har iakttagits.

31 §

Tillsynsavgifter

De avgifter som skall tas ut av postföretagen för den tillsyn Kommunikationsverket utövar och som avpassas enligt omsättningen av den verksamhet som avses i denna lag fastställs av kommunikationsministeriet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Avgifterna skall fastställas så att de täcker kostnaderna för myndighetsverksamheten.

32 §

Rätt till information

Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket har utan hinder av vad som någon annanstans i lag bestäms om sekretess för handlingar rätt att av postföretagen för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag få behövlig information om postföretagens ekonomi och deras verksamhet enligt denna lag.

5 a kap.

Uppgifter i anslutning till säkerställandet av postgången

32 a §

Kommunikationsverkets uppgifter i anslutning till säkerställandet av postgången

Säkerställandet av postgången hör till Kommunikationsverkets uppgifter. Kommunikationsverket skall försöka reda ut mottagaren eller avsändaren till en postförsändelse som ett postföretag har sänt till verket i överensstämmelse med 18 § 1 mom.

Kommunikationsverket har i anslutning till sin uppgift att säkerställa postgången rätt att öppna ett slutet brev, om

1) det är nödvändigt för att reda ut mottagaren för att försändelsen skall kunna frambefordras eller avsändaren för att försändelsen skall kunna returneras, eller

2) det finns skäl att misstänka att försändelsen kan orsaka fara för hälsa eller egendom.

Kommunikationsverket har i anslutning till sin uppgift att säkerställa postgången rätt att öppna ett postpaket, om

1) försändelsen är skadad och det är nödvändigt att öppna den för att skydda innehållet eller konstatera dess skick,

2) det finns skäl att misstänka att försändelsen kan orsaka fara för hälsa eller egendom, eller

3) det är fråga om en försändelse som postföretaget varken har kunnat frambefordra till mottagaren eller returnera till avsändaren.

Vid Kommunikationsverket får den som sköter uppgifter i anslutning till säkerställandet av postgången öppna en postförsändelse endast i närvaro av en annan person. Innehållet i en öppnad postförsändelse får inte granskas mera än vad som är nödvändigt med beaktande av orsaken till att den öppnas. På en öppnad försändelses omslag eller i en särskild bilaga som följer med försändelsen skall antecknas orsaken till att försändelsen har öppnats, tid och plats för öppnandet samt den bestämmelse som öppnandet grundat sig på. Anteckningen skall undertecknas av dem som verkställt öppnandet. Om öpp-

nandet skall också sättas upp ett protokoll som avses i 17 §.

32 b §

Returnering av försändelser till postföretag

Om en öppnad försändelse innehåller uppgifter som gör det möjligt att vidarebefordra den, skall Kommunikationsverket returnera försändelsen jämte anteckningarna om öppnandet till postföretaget. För säkerställande av förtroligheten skall försändelsen returneras sluten. Till postföretaget skall också sändas i försändelsen påträffade adressuppgifter eller andra sådana uppgifter med vilkas hjälp försändelsen kan vidarebefordras.

Postföretaget skall vidarebefordra den av Kommunikationsverket returnerade försändelsen jämte anteckningar om öppnandet, om det går att reda ut mottagaren eller avsändaren på basis av uppgifterna i försändelsen.

Postföretagen kan ta ut en avgift för ny befordran och returnering av paket samt för försändelser som skall återställas enligt bestämmelserna om distansförsäljning i 6 kap. konsument-skyddslagen (38/1978).

32 c §

Förvaring och förstörande av öppnade försändelser

Om det inte i en öppnad postförsändelse finns uppgifter som gör det möjligt att vidarebefordra försändelsen, skall Kommunikationsverket förvara försändelsen i sex månader. Förvaringstiden räknas från den dag då försändelsen öppnades.

Om en i 18 § avsedd försändelses mottagare eller avsändare inte har kunnat redas ut inom förvaringstiden på sex månader, skall försändelsen förstöras på lämpligt sätt och så att förtroligheten skyddas. Om försändelsen innehåller annat än ett meddelande som är avsett att vara personligt, kan det övriga innehållet säljas på lämpligt sätt.

Medel som influtit vid försäljning av innehållet i en försändelse skall redovisas till Kommunikationsverket minskade med kostnaderna för försäljningen. Också pengar som finns i en försändelse skall redovisas till Kommunikationsverket.

En försändelse får förstöras utan iakttagande av den i 1 mom. nämnda tiden, om det är fråga om

- 1) en försändelse vars innehåll sannolikt har förskämts,
- 2) en försändelse vars innehåll kan orsaka fara för hälsa eller egendom, eller
- 3) en försändelse som uppenbarligen inte är avsedd att vara personlig eller som det av något annat motsvarande skäl är uppenbart onödigt att förvara.

32 d §

Tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar skall också tillämpas på en person som står i ett annat anställningsförhållande än tjänsteförhållande eller motsvarande anställningsförhållande till Kommunikationsverket då han eller hon utför uppgifter i anslutning till säkerställandet av postgången.

32 e §

Undantag från offentligheten för myndighetshandlingar och tystnadsplikt

Postförsändelser och handlingar i dem som Kommunikationsverket har i sin besittning och som detta fått när det handhaft sitt uppdrag enligt detta kapitel, skall hållas hemliga.

Anställda vid Kommunikationsverket får inte röja sådan information om postförsändelser eller deras innehåll som de fått när de handhaft ett uppdrag enligt detta kapitel. Angående tystnadsplikt, förbud mot utnyttjande och brott mot tystnadsplikten gäller vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Utan hinder av vad som bestäms i denna paragraf får Kommunikationsverket till ett postföretag lämna ut uppgifter ur protokoll över öppnande av postförsändelser, om detta behövs för att främja att en försändelses rätta mottagare eller avsändare blir utredd.

32 f §

Kommunikationsverkets kostnader

När den i 31 § avsedda tillsynsavgift som skall tas ut hos postföretagen fastställs skall också beaktas de kostnader som uppgifterna i anslutning till säkerställandet av postgången orsakar Kommunikationsverket.

33 §

Tvångsmedel

Om ett postföretag bryter mot denna lag eller mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan Kommunikationsverket ålägga postföretaget att rätta sitt fel eller sin försummelse.

Kommunikationsverket kan för att förstärka ett beslut som avses i 1 mom. förelägga vite eller hot om att verksamheten helt eller delvis avbryts eller att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad så som bestäms i viteslagen (1113/1990).

— — — — —

37 §

Avgörande av tvister

Den som är missnöjd med ett postföretags utdelningsplan som utarbetats med stöd av 14 § eller med postutdelningen, kan föra ärendet till Kommunikationsverket för avgörande. Begäran om avgörande skall lämnas in till Kommunikationsverket inom sextio dagar efter att kännedom om omständigheten i fråga erhållits. Den som önskar få avgörande av Kommunikationsverket i fråga om en omständighet som gäller ho-

nom eller henne själv skall ges information om hur begäran om avgörande görs.

Kommunikationsverkets beslutanderätt omfattar dock inte frågor som gäller avtalsrelationerna mellan postföretag och kunder eller ersättningsansvaret.

38 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som statsrådet, kommunikationsministeriet, Kommunikationsverket och kommunens byggnadstillsynsmyndighet fattat med stöd av denna lag får sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Statsrådet, kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket kan i sina beslut bestämma att beslutet skall följas innan det har vunnit laga kraft. Förvaltningsdomstolen kan dock förbjuda verkställigheten av beslutet tills saken har avgjorts.

38 a §

Kommunikationsverkets rätt att överklaga

Kommunikationsverket har rätt att hos högsta förvaltningsdomstolen anföra besvär över beslut av en förvaltningsdomstol om förvaltningsdomstolen har upphävt Kommunikationsverkets beslut eller ändrat det.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

39 §

Handräckning

Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket har rätt att få handräckning av polisen, tullmyndigheterna och gränsbevakningsväsendet vid verkställandet av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

42 §

Frimärksutgivning och användning av portomärken

— — — — —
Kommunikationsverket kan vid behov meddela föreskrifter om formen för och placering på

brevförsändelse samt annan användning av portomärken som motsvarar frimärken.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Denna lag tillämpas också på sådana i 18 § avsedda försändelser och försändelser enligt 9 § postlagen (907/1993) som har lämnats in för befordran till ett postföretag före denna lags ikraftträdande.

Helsingfors den 10 oktober 2001